ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 16.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 25-го Фезраля — 1838 — *Wilno. Piątek. 25-go Lutego.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 18-го Февраля.

Дѣйствительному Тайному Совѣтнику, Сенатору *Родофиникину*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Членомъ Государственнаго Совѣта.

— Уволенному отъ военной службы, съ чиномъ Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника, Павлу *Нащокину*, Всемилостивѣйше повелѣно быть въ должности Шталмейстера при Дворѣ Его Императорскаго Величества.

— Состоящему при Министерствѣ Внутреннихъ Дѣлъ, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Величко*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Членомъ Совѣта сего Министерства и Статистическаго при ономъ Совѣтѣ Отдѣленія.

— На основаніи Высочайше утвержденнаго въ 3-й день Іюня минувшаго 1837-го года и нынѣ приводимаго въ дѣйство Положенія о порядкѣ производства дѣлъ въ Губернскихъ Правленіяхъ, Всемилостивѣйше повелѣно быть Вице-Губернаторами: Санктпетербургскимъ, Дежурному при Кіевскомъ Военномъ Губернаторѣ Штабъ-Офицеру, Подполковнику *Кирееву*, съ переименованіемъ его въ Коллежскіе Совѣтники; Ярославскимъ, чиновнику особыхъ порученій Министерства Внутреннихъ Дѣлъ, въ званіи Каммергера Двора Его Императорскаго Величества Надворному Совѣтнику Графу *Толстому;* Саратовскимъ, состоящему въ вѣдомствѣ Министерства Финансовъ Коллежскому Совѣтнику *Арапову;* Екатеринославскимъ, Начальнику Отдѣленія Канцеляріи Новороссійскаго и Бессарабскаго Генералъ-Губернатора, Коллежскому Совѣтнику *Сафонову;* Подольскимъ, Начальнику Отдѣленія Канцеляріи Новороссійскаго и Бессарабскаго Генералъ-Губернатора, Надворному Совѣтнику *Нечаю;* Волынскимъ, Чиновнику особыхъ порученій при Новороссійскомъ и Бессарабскомъ Генералъ-Губернаторѣ, Коллежскому Совѣтнику *Фундуклею;* Тульскимъ, Тульскому Уѣздному Предводителю Дворянства, Подполковнику *Гамалею*, съ переименованіемъ его въ Надворные Совѣтники; Симбирскимъ, состоящему при Департаментѣ Министерства Юстиціи, Надворному Совѣтнику *Среднему-Камашеву;* Смоленскимъ, состоящему не у дѣлъ бывшему Инспекторомъ Одесскаго портоваго карантина, Статскому Совѣтнику *Энгельгардту*, съ утвержденіемъ его въ полученномъ при увольненіи отъ службы чинѣ Статскаго Совѣтника; Пензенскимъ, состоящему при Пензенскомъ Гражданскомъ Губернаторѣ чиновникомъ особыхъ порученій, Коллежскому Совѣтнику *Олферьеву;* Тамбовскимъ, Липецкому Уѣздному Предводителю Дворянства, Надворному Совѣтнику *Замятину;* Кіевскимъ, состоящему при Кіевскомъ Военномъ Губернаторѣ чиновникомъ особыхъ порученій, въ званіи Каммергера Двора Его Императорскаго Величества Надворному Совѣтнику Князю *Кудашеву*; Астраханскимъ, чиновнику особыхъ порученій Министерства Внутреннихъ Дѣлъ, Надворному Совѣтнику *Пфелеру;* Казанскимъ, уволенному отъ службы изъ Корпуса Жандармовъ Полковнику *Валькевичу*, съ переимено-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 18-go Lutego.

Rzeczywistemu Radźcy Taynemu, Senatorowi *Rodofinikinowi*, Nayłaskawiey rozkazano bydź Członkiem Rady Państwa.

— Uwolnionemu ze służby woyskowey, w randze Rzeczywistego Radźcy Stanu, Pawłowi *Naszczokinowi*, Nayłaskawiey rozkazano bydź w obowiązku Koniuszego przy Dworze Jego Cesarskiey Mości.

— Zostającemu przy Ministeryum Spraw Wewnętrznych, Rzeczywistemu Radźcy Stanu *Wieliczce*, Nayłaskawiey rozkazano bydź Członkiem Rady tego Ministeryum i Statystycznego przy niém Oddziału.

— Na osnowie Naywyżey zatwierdzoney, 5-go Czerwca zeszłego 1837 roku, a teraz przyprowadzoney do skutku, Ustawy o porządku odbywania spraw w Rządach Gubernialnych, Nayłaskawiey rozkazano bydź Vice-Gubernatorami: Sankt-Petersburskim, Deżurnemu przy Kijowskim Wojennym Gubernatorze Sztabs-Oficerowi, Podpółkownikowi *Kirejewu*, z przemianowaniem na Radźcę Kollegialnego; Jarosławskim, Urzędnikowi do szczególnych poleceń Ministeryum Spraw Wewnętrznych, Szambellanowi Dworu Jego Cesarskiey Mości, Radźcy Dworu Hrabiemu *Tołstoy*; Saratowskim, zostającemu w wiedzy Ministeryum Skarbu Radźcy Kollegialnemu *Arapowu*; Ekaterynosławskim, Naczelnikowi Oddziału Kancellaryi Noworossyyskiego i Bessarabskiego Jenerał-Gubernatora, Radźcy Kollegialnemu *Safonowu*; Podolskim, Naczelnikowi Oddziału Kancellaryi Noworossyyskiego i Bessarabskiego Jenerał-Gubernatora, Radźcy Dworu *Nieczajowi*; Wołyńskim, Urzędnikowi do szczególnych poleceń przy Noworossyyskim i Bessarabskim Jenerał-Gubernatorze, Radźcy Kollegialnemu *Funduklejowi*; Tulskim, Tulskiemu Powiatowemu Marszałkowi Dworzaństwa, Podpółkownikowi *Hamalejowi*, z przemianowaniem go na Radźcę Dworu; Simbirskim, zostającemu przy Ministeryum Sprawiedliwości, Radźcy Dworu *Średniemu-Kamaszewu*; Smoleńskim, niebędącemu w służbie, byłemu Inspektorowi Odeskiey kwarantanny portowey, Radźcy Stanu *Engelhardtowi*, z utwierdzeniem go w otrzymaney przy uwolnieniu od służby randze Radźcy Stanu; Penzeńskim, zostającemu przy Penzeńskim Cywilnym Gubernatorze Urzędnikiem do szczególnych poleceń, Radźcy Kollegialnemu *Olferjewu*; Tambowskim, Lipeckiemu Powiatowemu Marszałkowi Dworzaństwa, Radźcy Dworu *Zamiatinowi*; Kijowskim, zostającemu przy Kijowskim Wojennym Gubernatorze Urzędnikiem do szczególnych poleceń, Szambelanowi Dworu Jego Cesarskiey Mości, Radźcy Dworu Xięciu *Kudaszewu*; Astrachańskim, Urzędnikowi do szczególnych poleceń Ministeryum Spraw Wewnętrznych, Radźcy Dworu *Pfelerowi*; Kazańskim, uwolnionemu ze służby z Korpusu Zandarmow Półkownikowi *Walkiewiczowi*, z przemianą rangi woyskowey na odpowiednią cywilną; Niżegorodzkim, zostającemu bez obowiązku, byłemu Radźcy i Naczelnikowi pierwszego Oddziału Głównego Zarządu Syberyi zachodniey, Radźcy Dworu *Panowu*; Woro-

ваніемъ его въ соотвѣтствующій гражданскій чинъ; Нижегородскимъ, состоящему не у дѣлъ, бывшему Совѣтникомъ и Начальникомъ перваго Отдѣленія Главнаго Управленія Западной Сибири, Надворному Совѣтнику *Панову;* Воронежскимъ, Совѣтнику Орловскаго Губернскаго Правленія, Коллежскому Совѣтнику *Алферову;* Тверскимъ, причисленному къ Министерству Внутреннихъ Дѣлъ, Статскому Совѣтнику *Глушкову;* Костромскимъ, прикомандированному изъ Министерства Иностранныхъ Дѣлъ къ Московскому Военному Генералъ-Губернатору, Коллежскому Совѣтнику *Бороздину;* Псковскимъ, состоящему при V Отдѣленіи Собственной Канцеляріи Его Императорскаго Величества, отставному Полковнику *Кожевникову*, съ переименованіемъ его въ соотвѣтствующій гражданскій чинъ; Владимірскимъ, Гороховецкому Уѣздному Предводителю Дворянства, отставному Гвардіи Ротмистру *Кожину*, съ переименованіемъ его въ Надворные Совѣтники; Рязанскимъ, состоящему въ вѣдомствѣ Министерства Внутреннихъ Дѣлъ, Коллежскому Совѣтнику *Бухало*.

— Государь Императоръ, по Положенію Комитета Гг. Министровъ, въ слѣдствіе представленія его, въ 18-й день Января, Высочайше повелѣть соизволилъ: избраннаго Дворянствомъ Харьковской Губерніи въ должность Почетнаго Попечителя тамошней Гимназіи, на текущее трехлѣтіе, отставнаго Полковника *Шретера*, въ сей должности утвердить. (*С. П.*)

Высочайшіе Указы, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества *подписаніемъ, данные Правительствующему Сенату.*

I) *1837 Декабря 31.* „Желая преподать способы къ возвышенію благосостоянія города Полоцка и умноженію народонаселенія онаго, признали Мы за полезное, по представленію Министра Внутрен. Дѣлъ, разсмотрѣнному въ Комитетѣ Министровъ, даровать купцамъ, ремесленникамъ и мѣщанамъ того города, Христіанскаго исповѣданія, на десять лѣтъ, начиная съ 1-го Января 1839 по 1-е Января 1849 года, нижеслѣдующія льготы:

1) Съ купцовъ всѣхъ трехъ гильдій, Христіанскаго исповѣданія, записанныхъ нынѣ въ городѣ Полоцкѣ и имѣющихъ тамъ постоянное жительство, взимать въ теченіи пяти лѣтъ только половину установленной гильдейской повинности. Сію же льготу распространить на мѣщанъ Христіанскаго исповѣданія, постоянно въ городѣ Полоцкѣ жительство имѣющихъ, въ платежѣ ими подушныхъ податей.

2) Съ вновь записывающихся Христіанскаго исповѣданія въ купцы и мѣщане сего города изъ другихъ губерній, если они построятъ собственные дома, вовсе не взимать: съ первыхъ, гильдейскихъ повинностей, а съ послѣднихъ подушныхъ податей, со времени окончанія сихъ строеній въ теченіи трехъ лѣтъ; по прошествіи же оныхъ обложить платежемъ половины повинностей и податей, такъ, чтобы вообще такое облегченіе, включительно съ тремя свободными годами, не продолжалось далѣе срока десятилѣтней льготы. Сроки льготы считать во всякомъ случаѣ съ 1-го Января того года, въ который они записались въ купцы и мѣщане. Права гильдейскія и освобожденіе отъ платежа податей съ вышеозначенными льготами, давать за построенные вновь дома по мѣрѣ капиталовъ, на оные употребленныхъ, именно: за домъ, стоющій не менѣе осьми тысячъ, права третьей, за стоющій не менѣе двадцати тысячъ второй, а за стоющій пятьдесятъ тысячъ рублей и болѣе первой гильдіи; за домъ же, стоющій не менѣе пяти тысячъ рублей, освобожденіе отъ платежа подушныхъ податей.

3) Съ тѣхъ, кои пожелаютъ во время 10 льготныхъ лѣтъ устроить въ городѣ Полоцкѣ какіе либо значительные заводы и фабрики, не взимать гильдейскихъ въ казну повинностей въ теченіи 10 лѣтъ, со времени устройства заведенія. О дарованіи сей льготы они должны обращаться къ мѣстному Начальству, а оное представлять Министру Финансовъ на утвержденіе.

4) Купцамъ, кои на основаніи вышеозначенныхъ правилъ, запишутся въ какую либо изъ гильдій, дозволить пользоваться правами сихъ гильдій повсемѣстно.

Правительствующій Сенатъ неоставитъ учинить зависящія отъ него распоряженія къ приведенію сего въ исполненіе.“

II) *1838 г. Января 7.* „Съ выселеніемъ Евреевъ изъ Николаева и Севастополя по видамъ административнымъ, открылась необходимость усилить Христіанское народонаселеніе сихъ городовъ и въ особенности привлечь туда торговое и ремесленное сословія. Для облегченія къ сему способовъ и вообще для улучшенія городовъ Николаева и Севастополя, признали Мы за полезное, по представленію Министра

nezkim, Radźcy Orłowskiego Rządu Gubernialnego, Radźcy Kollegialnemu *Alfierowu*; Twerskim, przyłączonemu do Ministeryum Spraw Wewnętrznych, Radźcy Stanu *Hłuszkowu*; Kostromskim, przykomenderowanemu z Ministeryum Spraw Zewnętrznych do Moskiewskiego Wojennego Jenerał Gubernatora, Radźcy Kollegialnemu *Borozdinowi*; Pskowskim, zostającemu przy V Oddziale Własney Jego Cesarskiey Mości Kancellaryi, odstawnemu Półkownikowi *Kożewnikowu*, z przemianą rangi woyskowey na odpowiednią cywilną; Włodzimierskim, Horochowieckiemu Powiatowemu Marszałkowi Dworzaństwa odstawnemu Rotmistrzowi Gwardyi *Kożynowi*, z przemianowaniem go na Radźcę Dworu; Riazańskim, zostającemu w wiedzy Ministeryum Spraw Wewnętrznych, Radźcy Kollegialnemu *Buchało*.

— Cesarz Jego Mość, po nastałem postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, na skutek jego przedstawienia, dnia 18-go Stycznia, Naywyżey rozkazać raczył: obranego przez Dworzaństwo Gubernii Charkowskiey na obowiązek Honorowego Kuratora tamecznego Gimnazyum, na bieżące trzy lata, odstawnego Półkownika *Szretera*, na obowiązku tym utwierdzić. (*P. P.*)

— *Naywyższe Ukazy, z Własnoręcznym* Jego Cesarskiey Mości *podpisem, dane Rządzącemu Senatowi:*

I) *1837 r. Grudnia 31-go.* „Chcąc podać sposoby do podniesienia dobrego bytu miasta Połocka i pomnożenia jego ludności, uznaliśmy za użyteczną, po przedstawieniu Ministra Spraw Wewnętrznych, rozpatrzoném w Komitecie Ministrów, darować kupcom, rzemieślnikom i mieszczanom tego miasta, wyznania Chrześciańskiego, na dziesięć lat, zaczynając od 1-go Stycznia 1839 do 1 go Stycznia 1849 roku, ulgi następujące:

1) Od kupców wszystkich trzech gild wyznania Chrześciańskiego, zapisanych teraz w mieście Połocku, i mających tam stałe zamieszkanie, pobierać w przeciągu pięciu lat tylko połowę ustanowioney powinności gildyyney. Też ulgę rozciągnąć na mieszczan, wyznania Chrześciańskiego, stałe w mieście Połocku zamieszkanie mających, w płaceniu przez nich podatkow podusznych.

2) Od nowo-zapisujących się wyznania Chrześciańskiego do stanu kupieckiego i mieszczańskiego tego miasta z Gubernij innych, jeżeli wybudują własne domy, zupełnie nie pobierać: od pierwszych, powinności gildyynych, a od ostatnich, podatkow podusznych, od czasu ukończenia tych zabudowań w przeciągu trzech lat, po upływie których zobowiązać do płacenia połowy powinności i podatków, tak, żeby w ogólności ta ulga, łącznie z trzema latami swobody, nie trwała dłużey nad termin ulgi dziesięcio-letniey. Terminy ulgi w każdym razie liczyć od 1-go Stycznia tego roku, w którym się zapisali do kupców i mieszczan. Prawa gildyyne i uwolnienie od płacenia podatkow z wyżey opisanemi ulgami, dawać za nowo-wybudowane domy w miarę kapitałów, na nie wyłożonych, mianowicie: za dom, kosztujący nie mniey ośmiu tysięcy, prawa trzeciey, za kosztujący niemniey dwudziestu tysięcy, drugiey, a za kosztujący pięćdziesiąt tysięcy rubli i więcey, pierwszey gildy; za dom zaś, kosztujący niemniey pięciu tysięcy rubli, uwolnienie od płacenia podatkow podusznych.

3) Od tych, którzy zechcą w czasie 10-ciu lat ulgi wybudować w mieście Połocku jakiekolwiek znaczne zaprowadzenia i fabryki, nie pobierać gildyynych do Skarbu powinności przez ciąg 10-ciu lat, od czasu urządzenia fabryki. O darowaniu tey ulgi powinni oni udawać się do Zwierzchności mieyscowey, a ta przedstawiać Ministrowi Skarbu na utwierdzenie.

4) Kupcom, którzy na osnowie wyżey opisanych prawideł, zapiszą się do któreykolwiek z gild, dozwolić użytkować z praw tych gild w całém Państwie.

Rządzący Senat nie omieszka uczynić zależących ze swey strony rozporządzeń ku przyprowadzeniu tego do skutku.”

— II) *1838 r. 7-go Stycznia.* „Za wyprawieniem żydów z Nikołajewa i Sewastopola, dla widokow administracyynych, okazała się konieczność powiększenia Chrześciańskiey ludności tych miast, a szczególniey ściągnienia tam stanu handlowego i rzemieślniczego. Dla ułatwienia ku temu sposobów i w ogólności dla ulepszenia miast Nikołajewa i Sewastopola, uznaliśmy za pożyteczną, na przedstawienie Ministra

Внутреннихъ Дѣлъ, разсмотрѣнному въ Комитетѣ Министровъ, даровать купцамъ и ремесленникамъ сихъ городовъ на десять лѣтъ, начиная съ 1-го Января 1838 по 1-е Января 1848 года, нижеслѣдующія льготы:

1) Съ купцовъ всѣхъ трехъ гильдій, записанныхъ нынѣ въ городахъ Николаевѣ и Севастополѣ и имѣющихъ тамъ постоянное жительство, взимать въ теченіе пяти лѣтъ только половину установленной гильдейской повинности.

2) Со вновь записывающихся въ купцы сихъ городовъ изъ другихъ губерній, если они построятъ собственные дома, вовсе не взимать гильдейской повинности со времени окончанія сихъ строеній, въ теченіи трехъ лѣтъ, а по прошествіи оныхъ обложить также лишь половиною гильдейскихъ повинностей, такъ чтобы вообще такое облегченіе, включительно съ тремя совершенно свободными годами, не продолжалось далѣе срока десятилѣтней льготы. Срокъ сей льготы считать во всякомъ случаѣ съ 1-го Января того года, въ который кто запишется въ купцы Севастополя или Николаева. Права гильдейскія за построенные вновь дома, съ вышеозначенными льготами, давать по мѣрѣ капиталовъ, на оные употребленныхъ, а именно: за домъ, стоющій не менѣе осьми тысячъ рублей, права третьей, не менѣе двадцати тысячъ— второй и не менѣе пятидесяти тысячъ— первой гильдій.

3) Купцамъ, кои на основаніи вышеозначенныхъ правилъ запишутся въ первую и вторую гильдіи, дозволить пользоваться правами сихъ гильдій повсемѣстно.

4) Съ тѣхъ, кои пожелаютъ во время десяти льготныхъ лѣтъ устроить въ городахъ Николаевѣ и Севастополѣ какіе либо значительные заводы и фабрики, не взимать гильдейскихъ въ казну повинностей въ теченіе десяти лѣтъ со времени устройства заведенія. О дарованіи сей льготы они должны обращаться съ просьбами къ мѣстному Начальству, а оное представлять Министру Финансовъ на утвержденіе.

5) Вновь поселяющимся въ городахъ Николаевѣ и Севастополѣ ремесленникамъ оказывать тамъ въ теченіе льготныхъ лѣтъ съ 1838 по 1848 годъ облегченія въ разныхъ личныхъ и денежныхъ городскихъ повинностяхъ по усмотрѣнію мѣстнаго Начальства, а съ тѣхъ, которые построятъ собственные дома, съ окончанія постройки, вовсе не взимать въ казну три года никакихъ податей и по прошествіи оныхъ обложить лишь половиннымъ платежемъ податей, съ тѣмъ однако же, чтобы вообще такое облегченіе включительно съ тремя совершенно свободными годами, не продолжалось далѣе срока десятилѣтней льготы.

Правительствующій Сенатъ не оставитъ учинить зависящія отъ него распоряженія къ приведенію сего въ исполненіе.“

III) *Января 9* „Указомъ Правительствующему Сенату, въ 22 й день Іюля 1822 года даннымъ, учрежденъ былъ здѣсь особенный Комитетъ, подъ именемъ Сибирскаго. Ему поручено было: подробно разсматривать общія и частныя предположенія по устройству Сибирскаго края и представлять заключенія свои непосредственно Намъ; руководствовать Главныя Сибирскія Управленія по приведенію въ дѣйствіе какъ учрежденій и разныхъ Уставовъ, въ 1822 году для Сибири изданныхъ, такъ и послѣ того утверждаемыхъ Нами положеній къ тому же краю относящихся; для сего повелѣно было, Сибирскимъ Генералъ - Губернаторамъ состоять въ прямомъ сношеніи съ симъ Комитетомъ и отчеты ихъ представлять Намъ чрезъ него, а Министерствамъ вносить въ сей же Комитетъ всѣ вопросы, имѣющіе связь съ новымъ устройствомъ Сибири. На сихъ основаніяхъ, Комитетъ сей существовалъ подъ непосредственнымъ вѣдѣніемъ Нашимъ доселѣ и дѣйствовалъ по Нашимъ разрѣшеніямъ. Нынѣ, какъ главная цѣль существованія его, введеніе Учрежденія и уставовъ 1822 года въ полное дѣйствіе, уже достигнута: то Мы признали удобнымъ, дѣла его подчинить общему порядку распредѣленія Государственныхъ дѣлъ, и въ слѣдствіе сего Повелѣваемъ:

1) Сибирскій Комитетъ закрыть.

2) Архивъ и всѣ свѣдѣнія о Сибири, въ немъ находящіяся, передать въ Канцелярію Комитета Министровъ.

3) Всѣ предположенія и вопросы, въ Сибирскій Комитетъ вступавшія, впредь вносить въ Государственный Совѣтъ и Комитетъ Министровъ по принадлежности.“

— Правительствующій Сенатъ слушали рапортъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, что съ открытіемъ работъ по устройству шоссе отъ Риги чрезъ Митаву

Spraw Wewnętrznych, rozpatrzone w Komitecie Ministrow, darować kupcom i rzemieślnikom miast tych na dziesięć lat, zaczynając od 1-go Stycznia 1838 do 1-go Stycznia 1848 roku, ulgi następujące:

1) Od kupców wszystkich trzech gild, zapisanych teraz w miastach Nikołajewie i Sewastopolu i mających tam stałe zamieszkanie, pobierać w przeciągu pięciu lat tylko połowę ustanowioney powinności gildyyney.

2) Od nowo zapisujących się na kupców tych miast z innych Gubernij, jeżeli wybudują własne domy, zupełnie nie pobierać powinności gildyyney od czasu ukończenia tych zabudowań, w przeciągu trzech lat, a po ich upływie zobowiązać do płacenia także tylko połowy powinności gildyynych, tak, żeby w ogólności ta ulga, łącznie z trzema zupełnie swobodnemi latami, nie trwała dłużey nad termin ulgi dziesięcioletniey. Termin ten ulgi liczyć w każdym razie od 1-go Stycznia tego roku, w którym kto się zapisze na kupca Sewastopolskiego albo Nikołajewskiego. Prawa gildyyne za nowo postawione domy, z wyżey pomienionemi ulgami, dawać w miarę kapitałów, na nie użytych, mianowicie: za dom, nie mniey ośmiu tysięcy rubli kosztujący, prawa trzeciey, nie mniey dwudziestu tysięcy — drugiey, i nie mniey pięćdziesięciu tysięcy — pierwszey gildy.

3) Kupcom, którzy na osnowie wyżey opisanych prawideł zapiszą się do pierwszey i drugiey gild, dozwolić użytkować z praw tych gild w całém państwie.

4) Od tych, którzy zechcą w czasie dziesięciu lat ulgi, założyć w miastach Nikołajewie i Sewastopolu jakiekolwiek znaczne zaprowadzenia i fabryki, nie pobierać do skarbu powinności gildyynych przez ciąg dziesięciu lat od czasu urządzenia zakładu. O darowanie tey ulgi powinni udawać się z prośbami do Zwierzchności mieyscowey, a ta przedstawiać Ministrowi Skarbu na utwierdzenie.

5) Nowo osiadającym w miastach Nikołajewie i Sewastopolu rzemieślnikom, świadczyć tam w przeciągu ulgi od roku 1838 do 1848 pomoce w różnych osobistych i pieniężnych powinnościach mieskich, podług uwagi Zwierzchności mieyscowey, a od tych, którzy własne wybudują domy, od ukończenia budowy, zupełnie nie pobierać do skarbu przez trzy lata żadnych podatków, a po upływie ich zobowiązać do płacenia połowy tylko podatków, z zastrzeżeniem, ażeby w ogólności ta ulga łącznie z trzema zupełnie wolnemi latami, nie trwała dłużey nad termin ulgi dziesięcioletniey.

Rządzący Senat nie omieszka uczynić zależących od siebie rozporządzeń ku przyprowadzeniu tego do skutku." (*G.S.*)

III. *D. 9 tegoż m.* „Ukazem danym RządzącemuSenatowi w dniu 22 Lipca 1822 roku, ustanowiony tu był oddzielny Komitet pod nazwaniem Syberyyskiego. Polecono mu było, szczegółowie roztrząsać tak ogólne, jak i częściowe projekta, dążące do urządzenia Syberyi, przedstawiać zdania swoje Nam bezpośrednio, i wskazywać Głównym w Syberyi Zarządom sposób, w jaki mają bydź uskutecznione, tak rozmaite ustawy dla tego kraju wydane w roku 1822, jak i poźnieysze przez Nas zatwierdzane postanowienia; w tym celu Jenerał-Gubernatorowie Syberyi odebrali rozkazy, iżby się wprost z SyberyyskimKomitetem komunikowali i przezeń Nam zdawali sprawę, Ministerstwom zaś zalecono, iżby do tego Komitetu wnosili wszystkie zapytania, tyczące się nowego urządzenia Syberyi. Na tych zasadach, Komitet ten istniał pod bezpośrednią wiedzą Naszą dotąd, i działał stosownie do Naszych wyroków. Dziś, kiedy już główny cel jego bytu, to jest: przyprowadzenie Organizacyi i Ustaw z roku 1822 do zupełnego skutku, osiągnionym został, uznaliśmy za przyzwoitą, interessa w nim toczące się poddać pod ogólny porządek podziału interessów Państwa, i w skutek tego rozkazujemy:

1) Komitet Syberyyski zamknąć.

2) Archiwa i wszelkie o Syberyi podania, w nim znaydujące się, oddać do Kancellaryi Komitetu Ministrów.

3) Wszelkie projekta i zapytania, jakie dotąd wchodziły do Komitetu Syberyyskiego, wnosić na przyszłość do Rady Państwa i Komitetu Ministrów, co do którego należy." (*T. P.*)

— Rządzący Senat słuchali rapportu P. Ministra Spraw Wewnętrznych, że za rozpoczęciem robot około wybudowania Szosse z Rygi przez Nitawę do granicy Gu-

до границы Виленской Губерніи, земли и нѣкоторыя строенія, принадлежащія мызѣ Фискальсгофъ, Всемилостивѣйше пожалованной на 12 лѣтъ г. Митавѣ, назначены подъ шоссейную линію, а пахатнымъ полямъ мызы Вирцау, состоящей въ 50 лѣтнемъ владѣніи Ея Королевскаго Высочества Герцогини Генріэты Виртембергской, дѣлается поврежденіе добываніемъ гравія. Какъ въ подобныхъ случаяхъ, частнымъ владѣльцамъ производится вознагражденіе на основаніи Высочайше утвержденнаго 7 Іюня 1833 г. мнѣнія Государственнаго Совѣта; то и возникъ вопросъ: слѣдуетъ ли производить оцѣнку всѣмъ казеннымъ землямъ и мызамъ, отходящимъ подъ Рижское шоссе, или только тѣмъ, кои пожалованы въ аренду, и изъ какого источника надлежитъ производить вознагражденіе какъ въ томъ, такъ и въ другомъ случаѣ, если оное признано будетъ необходимымъ. Получивъ о семъ увѣдомленіе отъ Г. Рижскаго Военнаго Губернатора, Лифляндскаго, Естляндскаго и Курляндскаго Генералъ-Губернатора, онъ Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, по сношеніи съ Г. Министромъ Финансовъ и Временнымъ Совѣтомъ для управленія Департаментомъ Государственныхъ Имуществъ, входилъ съ представленіемъ въ Комитетъ Гг. Министровъ, по положенію коего Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: 1). Оцѣнку убытковъ казеннымъ землямъ и мызамъ, кои, не состоя въ арендномъ владѣніи, отошли подъ Рижское шоссе, или подверглись какому либо ущербу, не производить, а оцѣнивать тѣ убытки, кои при семъ случаѣ причинены землямъ и мызамъ аренднымъ, съ тѣмъ, чтобы оцѣнка сія ограничена была собственно ущербомъ арендатору отъ занятія линіею шоссе земель, засѣянныхъ хлѣбомъ, или пахатныхъ и находившихся подъ хозяйственными строеніями, или заведеніями, или же лугами и другими угодьями, при чемъ принимать въ соображеніе остающійся срокъ арендного права и время, въ которое приступлено къ сооруженію шоссе чрезъ тѣ, или другія арендныя земли. 2) Землямъ, кои могутъ быть безъ неудобства замѣнены другими близъ лежащими угодьями, никакой оцѣнки не дѣлать. 3). Оцѣнку производить на тѣхъ же основаніяхъ, коими руководствуются при вознагражденіи частныхъ владѣльцевъ, по случаю отчужденія ихъ собственности на Государственное, или общественное употребленіе, или за причиненные оной убытки. 4). Вознагражденіе арендаторовъ за убытки, въ 1 пунктѣ означенные, обращать, на основаніи 356 ст. прод. Св. Зак. т. 10 Зак. Граж., на тѣ суммы, на кои относятся расходы по сооруженію шоссе. И 5). На сихъ основаніяхъ произвесть оцѣнку и вознагражденіе убытковъ, по случаю устройства шоссе, мызами Фискальсгофъ и Вирцау понесенныхъ, принявъ оныя въ руководство по всѣмъ Губерніямъ, гдѣ съ сооруженіемъ шоссе будетъ причиняемъ подобный ущербъ другимъ, пожалованнымъ въ аренду имѣніямъ. (Опуб. Прав. Сен. 26 го Января 1838 г.) (*С. В.*)

bernii Wileńskiey, grunta i niektóre budowy, należące do folwarku Fiskalshofu, Nayłaskawicy nadanego na 12 lat dla m. Nitawy, przeznaczone są pod linią szosse, a orne grunta folwarku Wircau, zostającego w 50-letniém władaniu Jey Królewskiey Wysokości Xiężny Henryetty Wirtemberskiey, doznają uszkodzenia przez dobywanie żwiru. Ponieważ w takich zdarzeniach, prywatnym właścicielom czyni się wynagrodzenie na osnowie Naywyżey utwierdzoney 7-go Czerwca 1833 roku Opinii Rady Państwa, przeto wynikło zapytanie: czy należy czynić oszacowanie wszystkich skarbowych gruntow i folwarkow, odchodzących pod Ryzkie szosse, czyli tych tylko, które zostały nadane w dzierżawę, i z jakiego źródła należy czynić wynagrodzenie, tak w tém, jako i w drugiém zdarzeniu, jeżeli to uznane będzie za konieczne. Otrzymawszy o tém uwiadomienie od P. Ryzkiego Wojennego Gubernatora, Finlandzkiego, Estońskiego i Kurlandzkiego Jenerał-Gubernatora, P. Minister Spraw Wewnętrznych, po zniesieniu się z P. Ministrem Skarbu i Radą Czasową dla Zarządu Departamentu Majątków Państwa, uczynił przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów, po którego postanowieniu Cesarz Jego Mość, Naywyżey rozkazać raczył: 1) Oszacowania ubytkow skarbowych gruntów i folwarków, które, nie zostając w dzierżawném posiadaniu, odeszły pod Ryzkie szosse, albo uległy jakiemukolwiek uszczerbkowi nie czynić, ale oceniać te ubytki, które w tym razie zostały zrządzone gruntom i folwarkom dzierżawnym, z zastrzeżeniem, ażeby to oszacowanie było ograniczone właściwie uszczerbkiem dzierżawcy, zrządzonym przez zajęcie gruntów pod linią szosse, zbożem zasianych, albo ornych i znaydujących się pod gospodarskiemi zabudowaniami, albo zakładami, lub też łąkami i innemi dogodnościami, przy czém mieć na względzie pozostający termin dzierżawnego prawa i czas, w którym przystąpiono do zbudowania szosse przez te lub inne grunta dzierżawne. 2) Gruntów, które mogą bydź bez niedogodności zamienione innemi blizko leżącemi gruntami, żadnego oszacowania nie czynić. 3) Oszacowanie czynić na tychże osnowach, jakich się trzymają przy wynagrodzeniu prywatnych właścicieli, z powodu wzięcia ich własności na własność Państwa, albo na użytek publiczny, albo za zrządzone jey straty. 4) Wynagrodzenie dzierżawców za ubytki, w 1-m punkcie pomienione, odnosić, na osnowie 356 artykułu dalszego Ciągu Połączenia Praw T. 10 Praw Cywilnych, na te summy, do których się odnoszą rozchody na budowanie szosse. I 5) Na tych zasadach uskutecznić oszacowanie i wynagrodzenie ubytków, z powodu wyprowadzenia szosse, przez folwarki Fiskalshof i Wircau poniesionych, trzymając się ich we wszystkich Guberniach, gdzie przy budowaniu szosse będzie zrządzony takowy ubytek innym, nadanym w dzierżawę majątkom. (Op. przez Rz. Sen. 26 Stycz. 1838 r.) (*G. S.*)

Варшава, 24-го Февраля.

Смертные останки усопшаго Архіепископа *Хороманскаго*, Митрополита Варшавскаго, выставленные въ большой залѣ Брюлевскаго дворца, посѣщало множество народа всѣхъ состояній, сѣтующаго о чувствительной потерѣ, которую Церковь и край понесли по случаю кончины своего Архипастыря. Вынесеніе тѣла изъ дворца въ костелъ Св. Креста происходило вчерашняго числа по полудни. Печальный обрядъ сей совершалъ Епископъ Плоцкій, *Павловскій*, предшествуемый здѣшнимъ духовенствомъ, воспитанниками учебныхъ заведеній, цеховыми сословіями и проч. За гробомъ шествовать изволилъ Его Свѣтлость Намѣстникъ Князь Варшавскій, потомъ слѣдовали высшіе чины военнаго и гражданскаго вѣдомствъ, чиновники разныхъ присутственныхъ мѣстъ, и множество народа, наполнявшаго всѣ улицы, по которымъ слѣдовало печальное шествіе. Обширное зданіе костела Св. Креста, освѣщенное множествомъ свѣчей, едва могло вмѣстить въ себѣ малое число тѣхъ, кои спѣшили отдать усопшему Архипастырю послѣдній христіанскій долгъ. Сегодня будетъ совершена, въ томъ же костелѣ, по усопшемъ панихида. (*О. Г. Ц. П.*)

Warszawa 24-go Lutego.

Zwłoki ś. p. JW. Arcy-Biskupa Metropolity Warszawskiego, Choromańskiego, wystawione na widok publiczny w główney sali pałacu Brühlowskiego, odwiedzane były ciągle licznie przez osoby wszelkiego stanu, czujące nader dotkliwą stratę, jaką przez zgon tego męża, Kościoł i kray ponoszą. Przeniesienie zwłok tych z pałacu Brühlowskiego do kościoła Ś. Krzyża nastąpiło na dniu wczorayszym, po południu. Dopełnił tego smutnego obrzędu JW. *Pawłowski*, Biskup Płocki, poprzedzany przez nader liczne Duchowieństwo, uczniów szkół, cechy, i t. d. Za truną postępować raczył JO. *Xiąże Warszawski*, Namiestnik Królewstwa; daley szły nayznakomitsze osoby, tak cywilne, jako i woyskowe, urzędnicy wszelkich stopni, wreszcie lud pobożny, który zaległ wszystkie ulice, przez które żałobny orszak postępował. Obszerny gmach Ś-to-Krzyskiego kościoła zajaśniał rzęsistém światłem i zaledwie pomieścić zdołał małą liczbę tych, którzy pragnęli oddać zmarłemu Arcy-Pasterzowi ostatnią Chrześciańską przysługę. Dziś za duszę jego odbędzie się żałobne nabożeństwo w tymże kościele. (*G. R. K. P.*)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 21-го Февраля.

Большая ревія нашего войска близъ Берлина, о которой говорили въ прошломъ году, будетъ происходить въ настоящемъ; Король назначилъ уже полки, которые будутъ въ ней участвовать.

Кельнъ, 17-го Февраля.

Сего м. 13 ч. близъ Цюльпиха пролетали дикіе Лебеди числомъ около 20 и скоро потомъ спустились на землю, вѣроятно утомившись отъ продол-

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, 21-go Lutego.

Wielka rewija woyska naszego pod Berlinem, o którey już w roku zeszłym mówiono, będzie miała mieysce w teraźnieyszym; Król wyznaczył już półki, które w niey udział mieć będą.

Kolonia, 17 Lutego.

Dnia 13 b. m. przelatywały nie daleko Zülpich, dzikie łabędzie, których było około 20, i spuściły się nie długo potém na ziemię, zapewne z powodu wielkie-

жительнаго пути. Два мальчика увидѣвъ это, подскочили къ лебедямъ и одного изъ нихъ удалось поймать живымъ. Онъ принадлежитъ къ породѣ названной у Мейера *Cygnus melanorchynchus*; длина его отъ конца хвоста до конца носа 4 фута 6 дюйм., а ширина распущенныхъ крыльевъ 7 футовъ 1 дюймъ парижской мѣры; вѣситъ онъ 20 фун. по берлинскому вѣсу. Надѣются сохранить его живымъ.

— Кромѣ трехъ мѣстъ, именно подъ Ресомъ, Ксантеномъ и Дюссельдорфомъ, замерзъ весь Рейнъ отъ Эммериха до Гитторфа; въ Нидерландахъ онъ также замерзъ. При Зонсѣ и Гаммѣ составился огромный валъ изо льда, а между Бенральгомъ и Дюссельдорфомъ на шоссе стоитъ вода.

Познань, 20-го Февраля.

Полученныя изъ разныхъ странъ здѣшней Области извѣстія, единогласно сообщаютъ, что сильныя въ послѣднее время морозы, доходившіе 9 Января до 21 град. по Реомюру, всѣхъ земледѣльцевъ заставили опасаться, что слабые ржаные отростки, особливо на легкихъ почвахъ, по причинѣ продолжительнаго недостатка снѣга, могутъ потерпѣть. Много ягнятъ замерзло а мѣстами даже и рогатый скотъ. Недостатокъ корма также чувствителенъ и по той причинѣ, что померзла картофель; недостатокъ особенно постигаетъ бѣдный классъ жителей. Воздухъ также имѣлъ вредное вліяніе на здоровье и многіе страдали воспаленіемъ.—Во многихъ мѣстахъ производились публичныя складки для пособія бѣднымъ во время большихъ морозовъ и они большею частію имѣли желаемый успѣхъ; кромѣ того, богатые старались почти вездѣ снабжать бѣдныхъ деревомъ, одеждою и продовольствіемъ. (*G. C.*)

Франція.

Парижъ, 16-го Февраля.

Полиція усердно занимается изслѣдованіемъ тайныхъ игорныхъ банковъ. За нѣсколько дней въ судѣ смирительной полиціи производилось дѣло Гг. *Руссо* и *Лафита*, хозяевъ такого банка въ улицѣ *Шабанне*, а также ихъ помощниковъ Гг. *Лариволіеръ*, *Андиберъ* и *Констанъ*. Судъ приговорилъ Г-на *Руссо* къ 6,000 фр. пени и 5-мѣсячному аресту, втораго къ 3,000 фр. пени и 3-мѣсячному заключенію, помощниковъ же къ уплатѣ 1,000 фр. и 3-мѣсячному аресту.

— Увѣдомляютъ изъ Руэна отъ 13-го ч. с. м. что едва начали нѣсколько дней наслаждаться оттепелью и свободнымъ судоходствомъ по Сенѣ, какъ опять вдругъ наступили столь сильные морозы, что Сена опять покрылась льдомъ и судоходство прекратилось. О томъ же увѣдомляютъ изъ Нантеса и Гавра.

— *Courrier français* увѣдомляетъ, что сообразныя распоряженія Маршала *Вале*, имѣли то послѣдствіе, что Эмиръ *Абдель-Кадеръ*, найдя вездѣ неожиданно войско въ готовности, вдругъ отмѣнилъ свои намѣренія и виды, притомъ сдѣлался гораздо покорнѣе.— Маршалъ *Вале* выздоравливаетъ и все болѣе привыкаетъ жить въ Алжирѣ. Онъ отложилъ свой отъѣздъ во Францію, но напротивъ писалъ къ дочери приглашая ее къ себѣ.

— Съ Испанскихъ границъ получены слѣдующія извѣстія: Бригадиръ *Редулинъ* далъ приказъ, что домы Карлистскихъ выходцевъ, которые невозвратятся въ свои корпусы, будутъ уничтожены. — По послѣднимъ письмамъ изъ Мадрита отъ 7 Февраля, Военный Министръ Генералъ *Каратала*, подалъ въ отставку, не находя средствъ къ улучшенію состоянія своей части. Между тѣмъ Министру Финансовъ дѣла пошли удачнѣе, и онъ успѣлъ собрать такую сумму, что имѣетъ въ казнѣ наличныхъ денегъ для уплаты за 3 мѣсяца жалованья для всей арміи.— Тамже говорили, что *Гарсіа* разбилъ Христиносовъ, и присовокупляютъ къ тому слѣдующія подробности: *Палиллосъ* отлучась отъ *Гарсіи* вступилъ въ Марасатель, что заставляло думать, что онъ хотѣлъ двинуться къ Ціудадъ-Реалю. Христиносы желая симъ воспользоваться, погнались въ слѣдъ за нимъ съ колонною изъ тысячи человѣкъ, находившеюся въ Огилло и Ла-Калера, какъ между тѣмъ *Гарсіа* ночью обошедъ горы, напалъ съ тылу на Христиносовъ, въ ту минуту, когда они дѣлали аттаку на *Палиллоса*, отъ чего находясь между двумя огнями, они истреблены совершенно. Всѣ пали на мѣстѣ кромѣ 300 чел. взятыхъ въ плѣнъ. — Изъ Ст. Себастіана увѣдомляютъ отъ 7 Февраля, что Генералы *О'Доннель* и *Хохмусъ* имѣя подъ командою 1,700 чел., при вылазкѣ близъ Гуэтаріи, совершенно разсѣяли тамъ Карлистовъ. Карлистскій отрядъ остановился въ деревнѣ Серонсъ, между Гуэтаріа и Оріо, однако вытѣсненъ оттуда Генераломъ *Хохмусомъ*, подкрѣпленнымъ отрядомъ Англійскихъ матросовъ.

17-го Февраля.

Палата Перовъ приняла вчера проектъ закона

go zmęczenia długą wędrówką. Dwóch chłopców widząc to, pośpieszyło ku łabędziom, z których udało się im jednego żywcem dostać. Jest on z gatunku zwanego u Meyera: *Cygnus melanorchynchus*, Czarnodziób, także Łabędź śpiewak; długość jego od końca ogona do końca dziobu, wynosi 4 stopy 6 cali, a szerokość rozłożonych skrzydeł 7 stóp 1 cal miary paryzkiey; waży 20 funtów berlińskich. Jest nadzieja, że będzie przy życiu utrzymany.

— Z wyjątkiem trzech punktów, to jest: pod Rees, Xanten i Düsseldorf, stanął cały Ren od Emmerich, aż do Hittorf; w Niderlandach także zamarzł. Pod Sons i Hamm utwórzył się dosćznaczny wał z lodu, a między Beurall i Düsseldorf stoi woda na szosse.

Poznań, 20 Lutego.

Nadeszłe z różnych okolic tuteyszego departamentu wiadomości, w tém się zgadzają, iż gwałtowne mrozy w ostatnich czasach, które na d. 9 Stycznia do 21 stopni Réaumura dochodziły, nabawiły wszystkich rolników obawy, że delikatne kiełka żyta, mianowicie na lekkich, gruntach z powodu niedość wczesnego ukazania się śniegu, mogły ucierpieć. Wiele jagniąt pomarzło, a mieyscami nawet i rogacizna. Brak paszy także się czuć daje, a mianowicie z powodu pomarźnienia kartofli, staje się dotkliwym dla ubogiey klassy mieszkańców.— Na stan zdrowia także powietrze to szkodliwie wpływało, i wiele ludzi na zapalenie chorowało.— W wielu mieyscach zarządzono składki publiczne dla niesienia pomocy biednym podczas wielkich mrozów, któreto składki po większey części pomyślnym skutkiem uwieńczone zostały; nadto, możnieysi starali się niemal wszędzie opatrywać biednieyszych, w drzewo, odzież i żywność. (*G. C.*)

Francya.

Paryż, dnia 16 Lutego.

Policya zaymuje się szczerze dochodzeniem ukrytych banków szulerskich. Dnia onegdayszego odbyła się sprawa w sądzie policyi poprawczey PP. *Rousseau* i *Lafitte*, właściciele takiego banku przy ulicy Chabannais, tudzież ich pomocników PP. *Larivolière*, *Andibert* i *Constant*. Sąd wydał wyrok skazujący: Pana *Rousseau* na 6,000 fr. kary i na 5 miesięczne uwięzienie; drugiego na 3,000 fr. kary i 3 miesiące uwięzienia; pomocników na zapłacenie po 1,000 fr. i na 3 miesięczne uwięzienie.

— Donoszą z Rouen pod d. 13 b. m., że zaledwie poczęto od dni kilku radować się z nastałey odwilży i wolney żeglugi na Sekwanie, gdy oto nastały mrozy tak silne, że znowu Sekwana lodowym pokryła się pancerzem i żegluga ustała. Toż samo donoszą z Nantes i Havre.

— Podług *Courrier français*, stosowne rozporządzenia Marszałka *Valée*, sprawiły, że Emir *Abdel-Kader*, znalazłszy wszędzie gotowe woysko, gdzie takowego nie spodziewał się wcale, zmienił od razu zamierzenia i widoki swoje, stał się oraz bez porównania uległeyszym.— Marszałek *Valée* przychodzi znacznie do zdrowia, a pobyt w Algierze staje mu się coraz więcey znośnieyszym. Wstrzymał on swóy wyjazd do Francyi, a natomiest pisał do córki, ażeby do niego przyjechała.

— Od granicy hispańskiey mamy wiadomości następujące: Brygadyer *Redulin* wydał rozkaz, że domy zbiegów karolistowskich, którzyby w oznaczonym terminie do swych korpusów nie wrócili, będą w perzynę obrócone.— Podług ostatnich listów z Madrytu, daty 7 Lutego, Minister woyny, Jenerał *Caratala* podał się do dymissyi, z przyczyny niemożności znalezienia środków, któremiby stan wydziału swego mógł ulepszyć. Tymczasem Minister Skarbu był szczęśliwszym w usiłowaniach swoich: udało mu się bowiem zebrać tyle funduszów, że ma w kassie gotowe pieniądze na zapłacenie trzymiesięcznego żołdu dla całego woyska.— Tamże mówiono, że *Garcia* pobił Krystynistów, następujące w tym względzie udzielając szczegóły: *Pallilos*, oddzieliwszy się od Garcii wszedł do Marazatal, co nasuwało myśl, że radby posunąć się w stronę Ciudad-Real. Chcąc z tego korzystać Krystyniści, poszli w pogoń za nim z kolumną, wynoszącą tysiąc ludzi, która się znaydowała w Ohillo i La-Calera; tymczasem zaś Garcia, obszedłszy nocną porą góry, uderzył z tyłu na Krystynistów w chwili, gdy oni atakowali *Pallillosa*, przez co wzięci we dwa ognie do szczętu zniszczeni zostali. Nie uszedł z nich ani jeden człowiek, legli wszyscy z wyjątkiem 300 w niewolę poymanych.— Z San Sebastian piszą dnia 7 Lutego, że Jenerałowie *O'Donnel* i *Jochmus*, mając tylko 1,700 ludzi, w wycieczce zrobioney przez nich do Guetaria, rozproszyli tamże Karolistów w zupełności. Oddział Karolistów usadowił się w wiosce Serons między Guetaria i Orio, wyparł go stali stamtąd Jener. *Jochmus*, wspierany przez oddział żołnierzy z marynarki angielskiey.

Dnia 17.

Dnia wczorayszego przyjęła Izba Parów projekt

о пенсіонѣ для Г-жи *Дамремонъ* и ея дѣтей, сдѣлавъ по предложенію Господина *Виллемена*, перемѣну въ томъ, что на случай смерти матери, пенсіонъ въ 6,000 фр. останется въ пользу дѣтей не до ихъ совершеннолѣтія, но пожизненно. По этому случаю означенное дѣло еще разъ поступитъ въ Палату Депутатовъ.

— Министръ Внутреннихъ Дѣлъ предложилъ сегодня въ Палатѣ Депутатовъ проектъ закона, касательно окончанія публичныхъ зданій, какъ *нпр.* церкви Св. Магдалины, монумента при Этоальской заставѣ и нѣсколькихъ другихъ. Для сего потребуется сумма въ 12,136,000 фр.

— Одна изъ газетъ напечатала въ постскриптѣ слѣдующее извѣстіе: Чрезвычайнымъ путемъ получено донесеніе отъ 11-го ч. изъ Мадрита; впрочемъ теперь ужъ не время сообщать оное въ цѣлости. Дѣло въ томъ, что *Сансъ* и *Пардирасъ*, разбили Карлистскій корпусъ Базилія *Гарсіи*, между Банзою и Убедою.

18-го Февраля.

Слухъ о министерской перемѣнѣ, хотя былъ столь значителенъ, что имѣлъ вліяніе на пониженіе курса Французскихъ ассигнацій, однако по увѣренію *Courrier français*, неоснователенъ.

— Маршалъ *Сультъ* проживающій здѣсь уже нѣсколько дней совершенно здоровъ; вчера посѣщалъ онъ Президента Совѣта Министровъ, Министровъ Финансовъ и Военнаго, и потомъ имѣлъ аудіенцію у Герцога *Орлеанскаго*.

— Число всей Парижской національной гвардіи, состоитъ изъ 60,000 чел. между которыми 1,784 Офицера и 9,500 унтеръ-офицеровъ.

— Правительство объявило слѣдующую депешу изъ Байонны отъ 15 ч.: „*Эспартеро* 8-го ч. возвратился въ Логроньо, а 10-го ч. подошелъ къ Лодозѣ. Кажется, что онъ намѣренъ напасть на Эстеллу. *Д. Карлосъ* отправляясь въ Эстеллу 12-го ч. находился въ Толозѣ. Въ переди его шли 7 батал., чтобы соединиться съ Наварскимъ войскомъ близъ Сольсоны. *Нарваэсъ* прибывъ въ Хаэнъ принялъ тотчасъ главную команду надъ войскомъ приготовленнымъ противу Базилію *Гарсіи*.“

Тулонъ, 13-го Февраля.

Сегодня вошелъ въ здѣшнюю пристань пароходъ *Сфинксъ*, оставившій 10-го ч. Алжиръ. Теперь всего вѣроятнѣе, что съ *Абдель-Кадеромъ* прекращены будутъ дружественныя отношенія. Утверждаютъ, что депеши отъ Маршала *Вале* къ Правительству очень важны. Новый Губернаторъ охотно остается въ Африкѣ, если только пришлютъ ему войска сколько онъ требуетъ. Адъютантъ Маршала *Вале* весьма поспѣшно отправился въ Парижъ. (*G. C.*)

Англія.

Лондонъ, 14 го Февраля.

На вчерашнемъ засѣданіи нижней Палаты Сиръ *Валлей* требовалъ представленія переписки съ Франціею, на счетъ завладѣнія Алжира. При чемъ изъяснилъ, что хотя въ мирное время нѣтъ особенной важности въ томъ, кто владѣетъ Алжиромъ, но при военныхъ обстоятельствахъ, это важно потому, что оттуда легко можно угрожать Англійскимъ колоніямъ, въ Сенегалѣ и другихъ мѣстахъ. — Господинъ *Макиннонъ* подкрѣпилъ сіе заключеніе изложеніемъ причинъ побудившихъ Францію къ завоеванію Алжира. Совершенно противнаго мнѣнія былъ Министръ иностранныхъ дѣлъ, Лордъ *Пальмерстонъ*, полагавшій, что Англія не въ правѣ спрашивать Францію, какія употреблены ею мѣры къ сохраненію своего достоинства, ибо сама она поступила прежде подобнымъ же образомъ; къ этому онъ присовокупилъ, что не желая входить въ разбирательсто того, какъ должно будетъ дѣйствовать въ случаѣ войны, можетъ однако увѣрить Палату, что Французское правительство отнюдь не намѣрено распространять свои границы завоеваніемъ Туниса и Марокко. Этимъ окончены пренія о Алжирѣ, и въ слѣдъ за тѣмъ Сиръ *Ваклей* внесъ просьбу въ пользу ткачей Глясковскихъ бумажныхъ фабрикъ. Вчера представлено въ Палату прошеніе за подписаніемъ 27 т. человѣкъ, объ отмѣненіи закона о нищихъ.

— По предложенному на настоящій годъ штату войска, оно состоять будетъ изъ 109,017 чел., т. е. 8,000 болѣе нежели въ прошломъ году.

— Здѣсь получены письма изъ Лиссабона, на основаніи коихъ газета *Times* (не показывая числа) увѣдомляетъ, что Виконтъ *Са да Бандеира* сообщилъ Кортесамъ извѣстіе полученное Правительствомъ, будто *Донъ-Мигуэль* старался выступить на землю въ Португаліи. (*G. C*)

— Въ слѣдствіе опять наступившаго холода, Темза вновь выше и ниже моста покрылась льдомъ и всѣ корабли при берегѣ опять замерзли. Вчера термометръ показывалъ 28° по Фаренгейту и при мрач-

do prawa o pensyi dla Pani *Damrémont* i jey dzieci, z tą odmianą na wniosek Pana *Villemain* utrzymaną, że na przypadek śmierci matki, wyznaczona pensya 6,000 fr. pozostanie przy dzieciach, nie do ich pełnoletności, ale dożywotnie. Z powodu powyższey zmiany, rzecz ta raz jeszcze póydzie do Izby Deputowanych.

— W Izbie Deputowanych podał dnia dzisieyszego Minister Spraw Wewnętrznych projekt do prawa względem ukończenia budowli publicznych, jakiemi są np. kościół ś. Magdaleny, pomnik przy baryerze *de l'Etoile* i kilka innych. Na to żądana jest summa 12,136,000 fr.

— Jedna z gazet umieściła w przypisku, co następuje: „Odebraliśmy drogą nadzwyczayną wiadomość, daty 11 z Madrytu, którey dla spóźnionego przyyścia, w tey chwili całkowicie umieścić nie możemy, że *Sanz* i *Pardiras*, pobili Karolistowski korpus Bazylego *Garcii*, pomiędzy *Banza* i *Ubeda*.”

Dnia 18-go.

Pogłoska o zmianie Ministrów, chociaż tyle miała wagi, że wpłynęła na zmnieyszenie się kursu papierów francuzkich, jest jednak, jak *Courrier français* zapewnia, zupełnie bezzasadna.

— Marszałek *Soult*, bawiący tu już od dni kilku, jest zdrów zupełnie; dnia wczorayszego odwiedził Prezesa Rady Ministrów, Ministra Skarbu i Ministra Woyny, a następnie miał posłuchanie u Xięcia *Orleans*.

— Liczba całey gwardyi narodowey paryzkiey, wynosi 60,000 ludzi, między któremi 1,784 oficerów i 9,500 podoficerów.

— Rząd ogłosił depeszę następującą daty 15 z Bayonny. „*Esparterro* wrócił d. 8 do Logroño, a d. 10 postąpił ku Lodosa. Zdaje się, iż ma zamiar uderzyć na Estellę. *D. Carlos*, udając się do Estelli, był d. 12 w Tolosie. Siedm batalionów poprzedzało go dla połączenia się z woyskiem nawaryyskiém pod Solsona. *Narvaez*, przybywszy do Jaen, objął natychmiast główne dowództwo nad woyskiém, wystawionėm przeciwko Bazylemu *Garcii*.“

Tulon, 13 Lutego.

Dziś stanął w tuteyszey przystani statek parowy *Sphynx*, który dnia 10 wypłynął z Algieru. Podobieństwo jest większe teraz, niż kiedy, że przyydzie z *Abdel-Kaderem* do zerwania przyjacielskich stosunków. Zapewniają, że depesze od Marszałka *Valée* do Rządu, są bardzo ważne. Nowy Gubernator chce chętnie pozostać w Afryce, byle tylko nadesłano mu tyle woyska, ile żąda. Adjutant Marszałka *Valée*, pojechał nadzwyczay śpiesznie do Paryża. (*G. C.*)

Anglia.

Londyn, dnia 14-go Lutego.

Na wczorayszém posiedzeniu Izby Niższey, *Sir Whalley* żądał złożenia korrespondencyi z Francyą względem zajęcia Algieru przez to mocarstwo w trwałe posiadanie, i uważał, że jakkolwiek mało znaczącą jest rzeczą, w czyjém ręku znayduje się Algier w czasie pokoju, nader atoli jest ważną w czasach wojny: bo z mieysca tego łatwo zagrozić można osadom angielskim, w Senegalu i innych mieyscach położonym. P. *Mackinnon* poparł ten wniosek, przytaczając okoliczności, które spowodowały Francyą do uskutecznienia tey zdobyczy. Zupełnie innego zdania był Lord *Palmerston*, Minister spraw zagranicznych: sądził bowiem, że Anglia nie ma prawa pytać się Francyi: jakich użyła kroków do utrzymania swey godności, kiedy ona sama wprzód podobnież postąpiła; dodał przytém, że lubo nie chce rozbierać tego pytania, jak potrzeba będzie postąpić sobie podczas woyny, może jednak śmiało zapewnić Izbę, że Rząd Francuzki nie ma zamiaru rozszerzać swych granic zdobyciem Tunetu i Maroku. Na tém skończyły się rozprawy o Algierze, a Sir *Wakley* przedstawił prośbę za fabrykantami przędzy bawełnianey w Glasgowie. Wczora złożono w Izbie prośbę, liczącą 27,000 podpisów, ażeby prawo o ubogich zostało zupełnie uchylone.

— Według etatu projektowanego na rok bieżący dla woyska, ma ono wynosić 109,017 głów, to jest: przeszło 8,000 więcey, jak w roku upłynionym.

— Odebrano tu listy z Lisbony, na zasadzie których donosi gazeta *Times* (bez wyrażenia daty), że Vice-Hrabia *de-Sa-da-Bandeira* doniosł Kortezom o wiadomości, przez Rząd otrzymaney: jakoby *D. Miguel* zamyślał wylądować do Portugalii. (*G.C.*)

— Skutkiem znowu nastałego mrozu, Tamiza na nowo wyżey i niżey mostu krą pokrytą została, i wszystkie okręty znowu na brzegu zamarzły. Termometr stał wczora na 28° Fahrenheita, przy pochmurném niebie

ной погодѣ дулъ вѣтеръ съ ВСВ. Сегодня вѣтеръ завѣваетъ съ В. и ЮВ. и термометръ показываетъ 33° по Фаренг. (*A.P.S.Z.*)

— Съ почтовымъ судномъ *Гладіяторъ* получены Ньюіоркскія газеты, по 20-е Января. Изъ помѣщенныхъ въ нихъ извѣстій важнѣйшее то, что Инсургенты принуждены были оставить островъ *Navy-Island* и выдать оружіе, принадлежащее Соединеннымъ Штатамъ. Сверхъ того можно навѣрное полагать, что уничтоженіе парохода *Каролина*, не повлечетъ за собою бѣдственныхъ послѣдствій, коихъ сначала можно было опасаться. Словомъ, Правительство не получало еще благопріятнѣйшихъ извѣстій со времени начатія этой несчастной борьбы, которая нынѣ почти уже окончена. Подробное описаніе происходившей на островѣ *Navy-Island* стычки, есть слѣдующее: 12-го Генваря, изъ Канадскихъ баттарей открытъ былъ сильный огонь на этотъ островъ; изъ числа бросаемыхъ на оный во множествѣ бомбъ, нѣсколько упало на землю Соединенныхъ-штатовъ, не причинивъ однако ни малѣйшаго вреда. Изъ Ньюіоркскихъ газетъ видно, что у инсургентовъ убитъ одинъ только человѣкъ, но кажется они понесли сильное пораженіе, ибо не дожидаясь вторичнаго нападенія, оставили островъ, безъ всякаго со стороны осаждающихъ въ томъ препятствія. Принадлежащія Соединеннымъ-штатамъ орудія, находятся уже въ замкѣ Шлоссеръ. Инсургенты отправились на другой сосѣдній островъ *Grand-Island*, выдавъ предъ тѣмъ огнестрѣльное оружіе Полковнику *Ayres*. О дальнѣйшихъ движеніяхъ войскъ не имѣется достовѣрныхъ свѣдѣній. (*О. Г. Ц. П.*)

Швейцарія.

Цюрихъ, 11-го Февраля.

Французское Правительство усердно занимается приведеніемъ въ исполненіе новыхъ торговыхъ договоровъ и новыхъ таможенныхъ устройствъ съ нашимъ краемъ, съ бо̀льшею выгодою и пользою для обѣихъ сторонъ, нежели какъ было до сихъ поръ.

— Здѣшній Французскій Посланникъ Герцогъ *Монтебелло*, разговаривалъ недавно съ нашимъ Союзнымъ Президентомъ, о Принцѣ Людвикѣ *Бонапарте*. Президентъ Г. *Коппъ*, объявилъ Посланнику, что касательно этого щекотливаго пункта, который давно уже извѣстенъ и былъ поводомъ къ невыгоднымъ въ публикѣ слухамъ, на счетъ его предшественниковъ, ему не слѣдуетъ входить въ частные переговоры и должно вести дѣло прямымъ путемъ, т. е. представить на разсмотрѣніе Предсѣдательствующаго Кантона, чтобы посредствомъ онаго, отправлено было оно въ Турговскій Кантонъ, коего Принцъ Людвикъ Наполеонъ есть гражданинъ, а Кантонъ въ этомъ случаѣ совершенно независимъ. Кажется, что Французское Правительство не желаетъ для себя этого послѣдствія а потому и гласности настоящаго дѣла; по сему несомнительно, что дальнѣйшія средства съ его стороны будутъ прекращены. (*G. C.*)

Испанія.

Мадритъ, 6-го Февраля.

Носятся слухи, что по убѣдительной просьбѣ Испанскаго Министерства, Французское Правительство согласилось наконецъ оказать оному содѣйствіе. Говорятъ, что на иждивеніи Франціи сформированъ будетъ вспомогательный корпусъ изъ 6,000 войска; курьеръ съ извѣстіемъ о томъ отправленъ въ Мадритъ и со дня на день ожидаютъ его обратно.

— Прежнее нерѣшительное состояніе и тревога, безпрерывно господствуютъ въ здѣшней столицѣ. Ежедневно говорятъ о перемѣнѣ Министровъ, другіе же противорѣчатъ тому, но всѣ опасаются, чтобы *Кабрера* и *Гарсія* соединясь не напали на столицу, которая не могла бы сопротивиться при недостаточномъ теперь гарнизонѣ, особливо, что между ея народонаселеніемъ охладѣлъ духъ и ревность въ пользу Королевы, которой дѣла, говоря откровенно, какъ нельзя хуже. Кромѣ того терпимъ также очень много отъ безпрестанныхъ препятствій при сообщеніяхъ, именно нѣтъ ни одного безопаснаго пути, особенно въ Андалузіи. Депутаты и Сенаторы до сихъ поръ остаются еще въ Каролинѣ не смѣя пускаться въ дальнѣйшій путь чтобы не попасть въ руки солдатъ Базилія *Гарсіи*. Каждому понятно, сколько подобное состояніе дѣлъ, вредно для управленія, промышленности и торговли. По сей причинѣ къ общему удовольствію распространился недавно слухъ, будто Г. *Офалія* предложилъ Королевѣ систему мира, которой желаютъ всѣ умѣренные какъ Христиносы такъ и Карлисты, весьма значительные по своему числу въ Государствѣ. (*G. C.*)

Логронья, 11-го Февраля.

Отрядъ изъ 3,000 человѣкъ, подъ предводительствомъ Полковника *Квинтана*, выступилъ сего-

wiatr wiał z ONO. Dzisia wiatr zawiewał między O. a SO., a termometr skazywał po południu 33° Fahr.

— Statek pocztowy *Gladiator*, przywiozł gazety z New-Yorku, dochodzące 20 Stycznia. Nayważnieysza w nich znaydująca się wiadomość jest ta, że powstańcy zmuszeni zostali opuścić wyspę Marynarki (*Navy-Island*) i wydać broń, należącą do Stanów Zjednoczonych. Prócz tego, zupełna jest nadzieja, że zniszczenie statku parowego *Karolina*, nie pociągnie za sobą tych smutnych skutkow, jakich się można było obawiać. Słowem: nigdy jeszcze pomyślnieyszych, Rząd nie odebrał doniesień od zaczęcia tey nieszczęśliwey walki, który ukończenie jest prawie dokonane. Oto jest opis szczegółowy utarczki na wyspie Marynarki: Dnia 12-go Stycznia, bateryе Kanadyyskie skierowały gęsty ogień na wyspę, wyrzucając wielką ilość bomb, z których kilka padło na ziemię Stanów Amerykańskich, żadney stoli nie zrządziły szkody. Dzienniki New-Yorskie utrzymują, że tylko jeden z powstańców zabity został; zdaje się jednak, że wielką odnieść musieli klęskę, kiedy, nie czekając powtórnego natarcia, wyspę opuścili, w czém żadney od Anglików nie doświadczyli przeszkody. Działa, należące do Stanów-Zjednoczonych, już się znaydują w zamku Schlosser. Powstańcy udali się na przeciwległą Grand-Island, odesławszy wprzód broń palną Półkownikowi *Ayres*. O dalszych obrótach woyska angielskiego nie ma żadney pewney wiadomości. (*G.R.K.P.*)

Szwaycarya.

Zurich, 11-go Lutego.

Rząd Francuzki zaymuje się szczerze przyprowadzeniem do skutku nowych stosunkow handlowych i nowych urządzeń celnogranicznych z krajem naszym, w sposob dla obudwóch dogodnieyszy i korzystnieyszy od dotychczasowego.

— Xiąże *Montebello*, tuteyszy Poseł Francuzki, miał nie dawno prywatną rozmowę z naszym Prezesem związkowym, o tém, co się tycze Xięcia Ludwika *Bonapartego*. Prezes, Pan *Kopp*, oświadczył Posłowi, że w tey delikatney materyi; która już oddawna jest jawną, a była powodem nienaylepszych w publiczności pogłosek względem jego poprzedników, nie wypada mu wdawać się w prywatne udzielenia i że musi ją wprowadzać na drogę właściwą, to jest: dać pod rozpoznanie Kantonu prezydującego, aby za tegoż przyczynieniem, odesłaną została do kantonu Turgowii, którego Xiąże Ludwik Napoleon jest obywatelem, kanton zaś w tym względzie zupełnie jest niezawisłym. Zdaje się, że Rząd Francuzki nie życzy sobie tej kolei, a następnie i jawności rzeczy, o której mowa; nie można więc wątpić, że dalsze kroki z jego strony, zaniechane zostaną. (*G.C.*)

Hiszpania.

Madryt, 6 Lutego.

Rozeszła się pogłoska, że na usilne prośby Ministerstwa hiszpańskiego, Rząd Francuzki przychylił się nakoniec do udzielenia mu pomocy. Mówią, że kosztem Francyi ma bydź utworzona legia posiłkowa, składająca się z 6,000 ludzi. Goniec z tą wiadomością wyprawiony został do Madrytu. Oczekują co godzina na jego powrót. (*G.R.K.P.*)

— Dawnieyszy stan niepewności i obawy ogarnią ciągle tuteyszą stolicę. O zmianie Ministrów mówią codzień jedni, a zaprzeczają jey drudzy, wszyscy zaś lękają się, aby *Cabrera* i *Garcia* połączywszy się nie uderzyli na stolicę, która nie byłaby w stanie dać im odporu przy szczupłey załodze, jaką dziś posiada, zwłaszcza, że pomiędzy jey ludnością obumarł duch i zapał za sprawą Królowey, która to sprawa, taić tego nie można, jest pod każdym względem, jak naygorzey prowadzona. Prócz tego cierpiemy także nader wiele z powodu nieustannie tamowanych kommunikacyy: nie masz bowiem ani jedney drogi bezpieczney, szczególniey zaś w Andaluzyi. Deputowani i Senatorowie z Sevilli, są dotąd jeszcze zatrzymani z konwojem swoim w Carolinie, nie mając dosyć odwagi wyruszyć w dalszą drogę, z obawy, żeby się nie dostać w ręce żołnierzy Bazylego *Garcyi*. Ile podobny stan rzeczy szkodzi, nie tylko Administracyi, ale przemysłowi i handlowi, każdy ocenić potrafi. Z teyto przyczyny obiegała tu z powszechném zadowoleniem ostatnia pogłoska, jakoby Pan *Ofalia* doradzał Królowey system pojednania, za którém są wszyscy umiarkowani tak Karoliści, jak Krystyniści, których liczba jest przeważającą w kraju. (*G.C.*)

Logroño, 11 Lutego.

Półkownik *Quintana* wyszedł dziś na czele 3,000 ludzi, dla wzmocnienia korpusu Jenerała *Rebero*, któ-

дня въ подкрѣпленіе Генерала *Реберу*, который въ ожиданіи нападенія Карлистовъ подъ начальствомъ Генераловъ *Гони* и *Забаля*, занялъ позицію насупротивъ Мендавіи. *Донъ-Карлосъ* имѣетъ намѣреніе зимовать въ Эстелли. Всѣ единодушно желаютъ, чтобы главное начальство надъ войсками снова предоставлено было Генералу *Кордовѣ*, коего рѣшительныя распоряженія нанесли непріятелю гораздо болѣе вреда, нежели излишняя осторожность Генерала *Эспартеро*. (*О. Г. Ц. П.*)

Турція.

Константинополь, 24-го *Января*.

Въ политикѣ Оттоманской Порты кажется господствуетъ нѣкоторая тишина, дѣла же производимыя съ иностранными Посланниками, покрыты такою тайною, что о нихъ никто не знаетъ.— Теперь Турецкіе Министры занимаются наиболѣе приведеніемъ въ исполненіе карантинныхъ правилъ, въ слѣдствіе коихъ не только въ столицѣ но и во всѣхъ знатнѣйшихъ городахъ будутъ учреждены карантинныя заставы. Кромѣ того Министерство занято также важными дѣлами какъ *нпр.* примиреніемъ Султана съ *Мегмедомъ-Али*, усовершенствованіемъ таможеннаго тарифа, установленіемъ лигатуры монетъ и денежнаго курса. Это весьма важныя преобразованія, душею коихъ кажется *Решидъ*-Бей, прежній Посланникъ въ Парижѣ.

— Не прошло двухъ недѣль, какъ всѣ были здѣсь въ тревогѣ и опасеніи, ибо говорили, что прекращеніе мира съ *Мегмедомъ-Али* несомнительно. Теперь о томъ никто не думаетъ и каждый столь безопасенъ какъ бы никогда не доходило до войны съ *Мегмедомъ-Али*. Въ самомъ дѣлѣ движенія *Мегмеда Али* и *Ибрагимъ*-Паши не имѣли въ виду военныхъ намѣреній, это были только обыкновенныя демонстраціи, если требуется чего нибудь, и тутъ дѣло шло о нѣсколькихъ статьяхъ трактата заключеннаго въ Коніагѣ, которыя Порта понимала не въ такомъ смыслѣ какъ Египетскій Паша, что наконецъ измѣнено по мысли послѣдняго.

— Военныя приготовленія *Ибрагима*-Паши въ Сиріи, вынуждаютъ Оттоманскую Порту принять со стороны своей нужныя мѣры, чтобы отразить непріятеля, въ случаѣ нападенія. Срокъ трактата, заключеннаго съ *Ибрагимъ*-Пашею настанетъ въ 1840 году.

— Вооруженіе Дарданелловъ оставленное на зимнее время года, опять немедленно будетъ возобновлено. Крѣпостныя работы такъ устроены, что кажется невѣроятно, чтобы шанцы могли быть взяты, или чтобы каналъ могъ быть удобопроходимъ. Эти мѣры предосторожности не касаются большихъ морскихъ державъ но *Мегмеда-Али*, который вѣроятно не въ иномъ намѣреніи вооружаетъ и увеличиваетъ свой флотъ какъ для того чтобы при случаѣ подойти съ нимъ къ Истамбулу. (*G. C.*)

Разныя извѣстія.

Извѣстный цѣлой Европѣ Князь *Пюклеръ-Мускау*, живетъ теперь въ Александріи. Вице-Король принимаетъ его съ полнымъ вниманіемъ гостепріимства. Первый Министръ *Мегмеда-Али* посѣщаетъ его часто въ занимаемомъ имъ дворцѣ, гдѣ собрано все, что можетъ усладить жизнь. Прекрасный бригъ, вооруженный 20 орудіями, всегда готовъ, по волѣ Князя, перевести его туда, куда онъ пожелаетъ. Говорятъ, что онъ, по весьма лестному приглашенію *Ибрагима*-Паши, отправится къ нему въ Сирію, заѣдетъ въ Дамаскъ, послѣ того осмотритъ развалины Пальмиры и Бальбека, а на праздникъ Пасхи будетъ въ Іерусалимѣ.

— Въ Январѣ мѣсяцѣ, морозы и въ Венеціи были такъ же сильны, какъ и во всей южной Европѣ. Снѣгъ выпалъ въ такомъ изобиліи, что площадь Св. Марка покрыта имъ на три фута въ вышину.

— Въ Галиціи морозы доходили до 24 градусовъ по Реомюру. Увѣряютъ, что находили замерзлыхъ зайцевъ, тетеревей и куропатокъ. Стаи волковъ нападаютъ на проѣзжающихъ. Недавно найдены клочки мундировъ 4-хъ солдатъ пограничнаго кордона, съѣденныхъ волками. Правительство и многія частныя лица раздаютъ безплатно поселянамъ дрова.

— Башня Св. Стефана, темнаго цвѣта и унылаго вида, 26 пр. м. покрылась блестящей ледяной корой. Это рѣдкое явленіе въ Вѣнѣ происходитъ отъ вліянія теплаго атмосферическаго воздуха на проникнутый морозомъ песчаникъ, изъ коего сооруженъ этотъ знаменитый памятникъ Готической Архитектуры.

— Тубингенская библіотека вскорѣ значительно увеличится. Наслѣдники покойнаго Г-на *Рейса*, бывшаго здѣсь главнымъ библіотекаремъ, пожертвовали до 7,000 томовъ оставшихся по его смерти съ тѣмъ условіемъ, чтобы для этихъ книгъ опредѣлена была особая зала подъ названіемъ *Библіотеки Рейсовъ*.

ry, oczekując natarcia Karolistów, pod dowództwem Jenerałów *Goni* i *Zabala*, zajął stanowisko naprzeciw Mendavia. *Don Carlos* ma zamiar przepędzić zimę w Estelli. Powszechném jest żądaniem, ażeby *Cordova* został powtórnie naczelnym wodzem: bo śmiałość jego zgubnieysza jest dla nieprzyjaciół, jak zbytnia rozwaga Jenerała *Esparterra*.

Turcya.

Konstantynopol, d. 24 Stycznia.

W polityce Porty Ottomańskiey zdaje się cisza jakaś panować: odrabiające się zaś interessa z Posłami Mocarstw zagranicznych, są taką pokrywane tajemnicą, że nikt nie ma żadney o nich wiadomości. — W tey chwili zaymują się naywięcey Ministrowie Tureccy przyprowadzeniem do skutku przepisow kwarantannowych, w skutku których będą, nie tylko w stolicy, ale we wszystkich znakomitszych miastach Turcyi, zaprowadzone kwarantanny. Prócz tego zaymuje się Ministeryum nie mniey ważnemi okolicznościomi, jakiemi są np. pojednanie Sułtana z *Mehmedem-Alim*, ukończenie taryfy celney, ustanowienie stałey stopy menniczney i kursu monet. Są to nader ważne reformy, duszą których zdaje się bydź *Reszyd*-Bey, dawnieyszy Poseł w Paryżu.

— Nie upłynęło dni czternastu, a wszyscy byli tu w poruszeniu i obawie, ponieważ mówiono, że zerwanie pokoju z *Mehmedem-Alim* nie ulega żadney wątpliwości. Teraz nikt o tém nie pomyśli, a nawet oddaje się takiemu ubezpieczeniu, jak gdyby nigdy do woyny przyyść nie miało. Poruszenia *Mehmeda-Alego* i *Ibrahima*-Baszy w Syryi, nie miały w samey rzeczy wojennych zamiarow na celu: były to demonstracye, gdy się ma co do wymagania, a tu właśnie szło o znaczenie kilku artykułow traktatu, zawartego w Koniah, które Porta nie w takiém brała rozumieniu, jak Basza Egiptu, co w końcu przecież według myśli tego ostatniego zmieniono.

— *Ibrahim* Basza, ciągle się uzbraja w Syryi; z tego powodu znayduje się Porta w smutney konieczności przygotować się do odporu w razie zaczepki. Zawarty traktat z *Ibrahimem*, kończy się dopiero w 1840 roku.

— Uzbrajanie Dardanellów, które dla zimowey pory wstrzymano, będzie znowu rozpoczęte niebawnie. Poczynione zmiany i urządzenia fortyfikacyyne są tego rodzaju, iż zdaje się niepodobieństwem, aby mogły bydź odebrane, lub, żeby kanał mógł bydź przebyty. Te środki ostrożności nie dzieją się ze względu na wielkie Mocarstwa morskie, ale ze względu na *Mehmeda-Alego*, który nie w inszym zapewne zamiarze uzbraja i powiększa swą flotę, jako, żeby przy zdarzoney sposobności stanąć z nią pod Stambułem. (*G.C.*)

Rozmaite wiadomości.

Znany w całey Europie Xiąże *Pückler-Muskau* przebywa teraz w Alexandryi, gdzie jest naygościnniey przez Wice-Króla przyymowanym. Pierwszy minister *Mehmed Alego* odwiedza go często; mieszka w naypięknieyszym pałacu, gdzie jest wszystko zgromadzono, co tylko życie uprzyjemnić może. Bryg uzbrojony 20 działami i naystaranniey opatrzony, oczekuje na rozkazy Xięcia, aby go tam zawieźć, gdzie tylko zażąda. Mówią, że będąc w naypochlebnieyszych wyrazach zaproszony przez *Ibrahima*-Baszę, uda się do niego do Syryi, ztamtąd zrobi wycieczkę do Damaszku, następnie zwiedzi Palmirę i Balbek, a na Swięta-Wielkonocne przybędzie do Jerozolimy.

— W ciągu miesiąca Stycznia Wenecya doświadczała równie wielkiego zimna, jak i cała zachodnia Europa. Śnieg tak mocno padał, że plac S. Marka jest nim na wysokość trzech stop okryty.

— W Galicyi dochodził mróz do 24 stopni Réaumura; znaydowano zmarźnięte zające, cietrzewie i kuropatwy. Gromady wilków napastowały podróżnych, znaleziono nawet pozostałe kości i kawałki mundurow po czterech pogranicznych strzelcach, których wilcy napadli i zjedli. Rząd i prywatni właściciele rozdają drzewo biednym włościanom.

— Wieża S. Stefana zawsze ciemna i posępna, okazała się 26 z. m. w barwie szkląco-snieżney. Jest to zjawisko nader rzadkie w Wiedniu, i pochodzi z działania ciepłego powietrza na przesiękłe mrozem kamienie ciosowe, z których jest wzniesiony, ten sławny pomnik Gotyckiey architektury.

— Biblioteka Tubingeńska będzie wkrótce znacznie powiększona: Spadkobiercy bowiem zmarłego Bibliotekarza głównego, D. *Reuss*, ofiarowali pozostałe po nim księgi, do 7,000 tomow dochodzące, bibliotece miasta Tubingi, z warunkiem, ażeby te księgi w oddzielney rozłożone były sali, która ma nosić nazwisko *Biblioteki Reussow*. (*G.R.K.P.*)

ВИЛЬНА. Типограф. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Февраля 25 д. 1838 г.— Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. *Левъ Боровскій*.